

กรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน
โรงพยาบาลสามง่าม

คำนำ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ ความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม ทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กรหน่วยงานสถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจส่งผลประโยชน์ทางการเงินคุณภาพให้บริการความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในหน่วยงานตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม

ในคู่มือเล่มนี้จะสะท้อนหลักการและแนวคิดที่เป็นสากลพร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ในการป้องกันเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โยมีสาระสำคัญเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน

ส่วนที่ 2 การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงพยาบาลสามง่าม

ตุลาคม 2562

สารบัญ

คำนำ	หน้า
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขต	1
ความหมายผลประโยชน์ทับซ้อน	1
การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	2
การติดตามและประเมินผล	3

กรอบแนวทางป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน โรงพยาบาลสามง่าม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น การรับสินบนทุกรูป
2. เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้
3. เพื่อให้บุคลากรใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด
4. เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการปฏิบัติงาน

ขอบเขต

เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โรงพยาบาลสามง่ามและเป็นแนวทางในการป้องกันมิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ โรงพยาบาลสามง่ามจึงกำหนดกรอบแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานจากแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในทางราชการของโรงพยาบาลสามง่ามที่ได้ให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้ผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์ หรือ การกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

โดยปกติแล้วในการปฏิบัติราชการในการทำหน้าที่ก็จะมีปรากฏการณ์หน้าที่ทับซ้อน Conflict of (duty) ซึ่งมี 2 ประเภท

1. ประเภทแรกเกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่และเป็นคนคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกบทบาทหน้าที่ทั้งสองแยกออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่น ๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยทำกันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

2. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้นให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ทำให้หน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุพผิตมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่าวิธีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือการตัดสินใจหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

การบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตรและเป็นแนวทางในการป้องกันมิให้แสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร จึงกำหนดกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนงานดังนี้ในหน่วยงาน

1. การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการอย่างถูกต้อง
2. บุคลากรทุกระดับมีจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต คอรัปชั่น การรับสินบนทุกรูปแบบ
3. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส สามารถให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบได้
4. ไม่เรียกรับหรือรับสินบนเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง เพื่อการใด ๆ อันมิชอบตามกฎหมาย
5. ไม่ละเลย หรือเพิกเฉย หากพบการกระทำผิดเข้าข่ายความผิดเกี่ยวกับการเรียกรับผลประโยชน์ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. ให้ใช้จ่ายเงิน/ทรัพย์สินทางราชการอย่างประหยัด คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด
7. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมทางราชการเป็นหลัก
8. วางตัวเป็นกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุ
9. ให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับ ควบคุม กำกับ ดูแล เพื่อมิให้มีการเรียกรับผลประโยชน์รายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทันที
10. ไม่เบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ

โรงพยาบาลสามง่าม ได้ให้ความสำคัญในการปรับปรุงงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและแก้ไขการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่สำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาวิสัยทัศน์ของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย 2 มาตรการสำคัญดังต่อไปนี้

1. มาตรการการใช้ราชการ
2. มาตรการการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา

โรงพยาบาลสามง่ามไม่พบปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน แต่มีการมาตรการแนวทางในการป้องกันปัญหา เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

1. กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในตำแหน่ง
 - มีประมวลจริยธรรมและการห้ามผลประโยชน์ทับซ้อน
 - การใช้หลักโปร่งใสในการใช้อำนาจในการปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้ง การโยกย้าย ประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตลอดจนการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์กร
- GoodGovernment

2. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน และคณะกรรมการวางระบบควบคุมภายใน เพื่อประเมินระบบควบคุมภายใน และประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่ เพื่อนำมากำหนดกิจกรรมควบคุมเพิ่มเติมและมีการรายงานในรอบ 6 เดือน
3. ส่งเสริมการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในสังกัด ให้ปฏิบัติงานและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับได้เรียนรู้และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม
5. ส่งเสริมค่านิยมการยกย่อง เชิดชูความดี ความซื่อสัตย์สุจริต และการต่อต้านการทุจริต

เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิจิตร มีการจัดตั้งควบคุมภายในและตรวจสอบภายใน ซึ่งมีการตรวจสอบ ประชุม ทบทวนความเสี่ยงขององค์กรทุกไตรมาส หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงานในกรณีต่าง ๆ คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ มากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์อาจจะเกิดการทุจริตที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงในงบประมาณ พ.ศ. 2562 การติดตามและประเมินผล

จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน เสนอผู้บริหารรับทราบปีละ 2 ครั้ง (รอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน)